

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De Nationale ombudsman
Postbus 93122
2509 AC DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Datum 25 april 2014
Onderwerp Reactie op het rapport preventief fouilleren langs de A2 bij Geldermalsen en op camping 'Maaszicht'

Ons kenmerk
511238

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Geachte heer Van Dooren,

Op 23 april 2013, bracht u uw rapport 'Preventief fouilleren langs de A2 bij Geldermalsen en op camping Maaszicht' uit. Het rapport bevat de weerslag van een onderzoek uit eigen beweging. In het rapport beschrijft u, kort gezegd, twee preventieve fouilleeracties. U concludeert dat de onderzochte gedragingen van de officieren van justitie bij beide gelegenheden niet behoorlijk waren wegens 'strijd met het verelste van integriteit'. U kwalificeert het gebruik van preventief fouilleren in beide gevallen als een schoolvoorbeeld van misbruik van bevoegdheid en was teleurgesteld omdat de officier van justitie niet zijn rol als 'tegenkracht' had vervuld. U komt tot deze uitspraak omdat u van mening bent dat door de officier van justitie onvoldoende invulling was gegeven aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Ten slotte geeft u de betrokken instanties ernstig in overweging om te bevorderen dat het middel preventief fouilleren niet meer in combinatie met andere controleacties wordt ingezet, dit om de zuiverheid van handelen te waarborgen.

De voorzitter van het College van procureurs-generaal (hierna: het College) is op uw rapport ingegaan in zijn reactie op de jaarbrief 2012. Ik heb u die reactie toegestuurd (brief van 1 november 2013). Hij meldde dat hij van mening was dat de schriftelijke onderbouwing van de noodzaak van de gebiedsaanwijzing inderdaad beter had gekund en dat de gebiedsaanwijzing conform de wettelijke regeling tijdig gepubliceerd zou moeten zijn. Hierin heeft, op grond van artikel 151b Gemeentewet, de burgemeester de belangrijkste rol. De voorzitter van het College van procureurs-generaal meldde voorts dat het Openbaar Ministerie de leerpunten uit uw rapport ter harte zou nemen. In het gesprek dat de voorzitter van het College met u had over de jaarbrief 2012 heeft hij u gemeld dat hij landelijk zou laten inventariseren of het beeld dat in het rapport is geschetst over gecombineerde inzet van bevoegdheden, meer dan incidenteel is. Met deze brief meld ik u de uitkomsten van die inventarisatie.

Het College heeft de arrondissementsparketten naar aanleiding van uw rapport een drietal vragen gesteld. De reactie op die vragen treft u hieronder samengevat weer.

De eerste vraag van het College was welk uitvoeringsbeleid de parketten hanteren met betrekking tot preventief fouilleren. Hieruit bleek dat slechts één parket nog geen vastgesteld uitvoeringsbeleid voor de inzet van preventief fouilleren heeft. Alle andere parketten hebben dat wel. Dat betekent dat zij deze bevoegdheid pas dan inzetten als aan de wettelijke voorwaarden is voldaan. Dat betekent dat er afstemming dient te zijn geweest in het driehoeksoverleg en dat wordt gecontroleerd of daadwerkelijk een veiligheidsrisicogebied is aangewezen. Vervolgens voert de officier voor de inzet van preventief fouilleren de gebruikelijke proportionaliteits- en subsidiariteitstoets uit.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Datum
25 april 2014

Ons kenmerk
511238

De parketten is vervolgens gevraagd te melden of zij de problematiek die u in het rapport schetst betreffende de rol van het Openbaar Ministerie herkennen. Dat is niet het geval: van misbruik van bevoegdheden is geen sprake.

Omdat misbruik van bevoegdheid vooral dan zou kunnen plaatsvinden als preventief fouilleren gecombineerd wordt ingezet met andere bevoegdheden, is tot slot de parketten gevraagd welke bevoegdheden gecombineerd met preventief fouilleren zijn gebruikt en hoe vaak dat is gebeurd. Het instrument preventief fouilleren is de afgelopen jaren slechts sporadisch gecombineerd met andere bevoegdheden. Bij gecombineerde inzet van bevoegdheden was steeds een officier van justitie aanwezig voor de proportionaliteits- en subsidiariteitstoets. Het College meldt mij dat in een beslagzaak na zo'n 'gecombineerde actie' (i.c. de inzet van preventief fouilleren), de raadkamer van de rechtbank desgevraagd heeft gesteld dat van misbruik van bevoegdheid geen sprake was.

Concluderend constateer ik het volgende. Officieren van justitie zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid zowel ten aanzien van het bespreken in de driehoek van het voornemen tot het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied als van de inzet van de bevelsbevoegdheid die zij door de aanwijzing krijgen. Er is weinig sprake van de gecombineerde inzet van bevoegdheden en uit de voorbeelden die daar wel van zijn, blijkt dat officieren van justitie zich van de genoemde verantwoordelijkheid bewust zijn.

Ik ben er van overtuigd dat uw rapport daarbij een belangrijke rol heeft gespeeld.

Hoogachtend,

de Minister van Veiligheid en Justitie,
namens deze,
de secretaris-generaal,

P. Cido

